

การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) เพื่อส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL) และเสริมสร้างความเป็นนวัตกรรมและสร้างนวัตกรรมของนักเรียน

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดคลองเรียน)

DEVELOPMENT OF A PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY MODEL INTEGRATED WITH LESSON STUDY TO ENHANCE TEACHERS' COMPETENCIES IN PROJECT-BASED LEARNING (PjBL) AND TO FOSTER STUDENTS' INNOVATIVENESS AND INNOVATION CREATION TESSABAN 4 (WAT KHLONG RIAN) SCHOOL

มนิต นิลโมจน์

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดคลองเรียน) สำนักการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการและแนวทางในการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) เพื่อส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL) และเสริมสร้างความเป็นนวัตกรรมและสร้างนวัตกรรมของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดคลองเรียน) 2) พัฒนารูปแบบฯ 3) ทดลองใช้รูปแบบฯ 4) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบฯ โดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่าง ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 29 คน และนักเรียน 326 คน ปีการศึกษา 2567 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ CREATIV Model แบบประเมินความสามารถครู และแบบประเมินนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางในการพัฒนารูปแบบ สภาพปัจจุบัน ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของ PjBL ครูใช้กระบวนการนี้ผ่านรูปแบบ PLC แต่มีข้อจำกัดด้านประสบการณ์ เทคนิคการจัดการเรียนรู้ การสนับสนุนจากระบบนิเทศ และทรัพยากรประกอบการสอน ความต้องการจำเป็น ได้แก่ การมีระบบพี่เลี้ยง การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดเวที PLC การส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านการลงมือทำจริง และการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นชื่อว่า “CREATIV Model” มีองค์ประกอบ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการ 7 ขั้นตอน 4) การวัดและประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า 1) ครูมีความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้แบบ PjBL ในระดับมาก 2) นักเรียนมีความเป็นนวัตกรรมและความสามารถในการสร้างนวัตกรรมในระดับมาก 4. ผลการศึกษาประสิทธิผลรูปแบบ พบว่า

1) ครูมีความคิดเห็นต่อรูปแบบในระดับมาก และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL) ของครูในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน, การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน, ความเป็นนวัตกรรม, นวัตกรรมของนักเรียน

Abstract

This research aimed to: 1) study the needs and directions for developing a model of a Professional Learning Community (PLC) integrated with Lesson Study (LS) to enhance teachers' competence in project-based learning (PjBL) and to foster students' innovativeness and innovation creation; (2) develop such a model; (3) implement the model; and (4) evaluate the effectiveness of the model. The target group comprised 29 primary school teachers of Grades 4–6 and 326 students at Tessaban 4 (Wat Khlong Rian) School in the academic year 2024. The research instruments included the CREATIV Model and its implementation manual, a teacher competence assessment form, and a student innovation assessment form. Data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis. The findings were as follows: 1) For the needs assessment, the current situation revealed that school administrators recognized the importance of PjBL and teachers had implemented it through the PLC approach; however, limitations remained in teaching experience, instructional techniques, supervision support, and teaching resources. The needs included: establishing mentoring systems, intensive training workshops, regular PLC forums, promoting hands-on learning experiences for students, and improving the learning environment. 2) The developed model, named the CREATIV Model, comprised five components: (1) principles, (2) objectives, (3) a seven-step process, (4) measurement and evaluation, and (5) conditions for success. 3) The implementation results showed that teachers demonstrated a high level of competence in designing and implementing PjBL, and students exhibited a high level of innovativeness and innovation creation. 4) The effectiveness evaluation revealed that both teachers and students expressed a high level of satisfaction and positive opinions toward the model and its instructional approach.

Keywords: Professional Learning Community, Lesson Study, Project-based Learning, Innovativeness, Student Innovation